

Kako pisati otvoreno pismo

S obzirom na činjenicu da tkz. otvorena pisma igraju sve veću ulogu u političnom životu, redakcija Novoga Glasa došla je do zaključka da se u ovom broju bliže bavi s takovimi pojavi izražaja političnoga minjanja. Jasno nam je da se pri koncipiranju takovih pisam mora polagati važnost ne samo na neke oblike formalnosti nego u prvom redu se treba gledati na to da se izostavu pogriške bilo gramatike, bilo stila, a najviše pravopisa.

Poznat je slučaj našega "integriranoga Hrvata" gosp. Robaka, ki je nedavno uputio takovo jedno "otvoreno" pismo predsjedniku SFR Jugoslavije, maršalu Titu, da bi na ti način iznosio svoje komentare o politici Jugoslavije na kompetentnom mjestu.

Donašamo kopiju toga pisma uključivo sve one pogriške, ke smo našli prilikom pregledivanja toga pisma, da bi tako laglje upozorili naše štitelje na pogibelj moguće javne blamaže, ku takov postupak nosi sa sobom za sve one ki nisu dosta zrijeli sastaviti takovo pismo. Uz kopiju toga pisma donášamo i korekturu pogriškov kih ima u tom pismu puno ("na vraga", red.).

Hochverehrter Herr Präsident!

Mit der Zurückberufung des Österreichischen Botschafters in Belgrad nach

Wien zur Berichterstattung hat die Trübung der gutnachbarlichen Beziehungen zwischen Österreich und Jugoslawien einen Grad erreicht, daß ich als ranghöchster gewählter Vertreter der kroatisch sprechenden Bevölkerung des

Niti rang u diplomatskom koru ne opravda to da se piše u ovom slučaju "österreichisch" velikim slovom, a da ne govore o tom da jur dugo vrime u krugu germanistov postojú težnje da se ukine pisanje velikih slovov.

Konstrukcija sigurno nij najbolje moguće rješenje, da li sadržaj odgovara istini, toga se uopće nećemo pitati. Svakako bi bilo bolje nadovezajući na prethodnu rečenicu gdje se piše "einen Grad erreicht" nastaviti sa relativnom rečenicom. Dakle od prilike ovako:

Burgenlandes glaube, mich hochverehrter Herr Präsident mit einem feierlichen Appell an Sie wenden zu müssen.

In der jugoslawischen Regierungserklärung anlässlich des zwanzigsten Jahrestages der Unterzeichnung des Österr. Staatsvertrages heißt es unter anderem: "Österreichs Politik der Verzögerung sowie die gewaltsame äthnische

Assimilierung von Angehörigen der jugoslawischen Minoritäten stellen den Versuch einer einseitigen Revision des Staatsvertrages dar."
Diese Behauptung steht im krassen Widerspruch

zu der tatsächlichen Situation was die kroatisch sprechende Bevölkerung des Burgenlandes betrifft.

In Burgenland gibt es keine jugoslawische Minorität auch kein gestörtes Verhältnis zwischen den Minderheits- und auch dem Mehrheitsvolk.

"..Grad erreicht, der mich als ranghöchsten gewählten Vertreter (?) zwingt...."

Upitnik u zagradi znači da nam nikako nij jasno odakle to neopravdano pri-svojenje tako laskave (schmeichelhaft) titule.

Ako bi pisac stavio zarez izmedju "mich" i "hochverehrter" i izmedju "Präsident" i "mit", sve bi bilo u redu.

Kriva upotreba riči "ethnisch" pokazuje na to da autor pisma nima ni najmanje pojma o upotribljavanju stranih riči. Ta rič ima koren u starogrčkoj riči "ethnos" ča znači narod, a zato kad je u ovom slučaju upotribljena kao pridjev na njemačkom, moglo bi se reći "nationale", pri čemu nam je jasno da to isto nij izvorno njemačka rič, ali to samo pokazuje na to koliko postoji već mogućnosti izraziti se na njemačkom nego na hrvatskom, gdje bi se to moglo prevoditi kao "narodno".

Očito je da se ovde radi o nesporazumu, vjerojatno je autor pisma mislio na "Widerspruch". To bi i puno bolje odgovaralo smislu jer je rič "Widerspruch" sastavljena od preposicije "wider" (protiv) i od glagola "sprechen" (govoriti) tako da bi složenica "Widerspruch" značila "protivljenje, protivrječje, naslaganje".

Puno kraće i na svaki način lipše bi bilo: "Situation der kroatisch sprechenden Bevölkerung".

Ne samo da preposicija "zwischen" u ovom slučaju potribeuje treći padež,

Für die große Mehrheit der kroatischen Sprachgruppe in Burgenland

gibt es keine unerfüllten Forderungen oder Benachteiligungen, aber auch keine zwangsweise Assimilation. Die freie Entwicklung der Minderheit ist in jeder Hinsicht gesichert und befriedigend. Wir fühlen uns frei und zufrieden wie kaum eine andere Minderheit auf dieser Welt. Wir wollen keine Sonderrechte oder Sonderbehandlung. Was von einer kleinen Gruppe als zwangsweise Assimilation und Unterdrückung bezeichnet wird ist eine natürliche, unausweichliche Entwicklung, ein sozialer Emanzipationskampf der innerhalb einiger Jahrzehnte die Kultur-entwicklung der kroatisch sprechenden Bevölkerung auf die Stufe der deutsch-sprechenden hob. Aber ist es nicht ein legitimes Recht jeder Minderheit über ihr Schicksal selbst zu entscheiden? Auch Gesetze und gesetzliche Maßnahmen bilden keine Sicherung gegen freiwillige Integrierung. Was das Burgenland betrifft, muß betont werden, daß die formelle Nichterfüllung des Österreichischen Staatsvertragsartikels 7 keinesfalls als Böswilligkeit österreichischerseits beruht.

Was kann Österreich dafür, wenn die Minderheit auf das ihr zustehende Recht verzichtet. Jeder Zwang von Innen und noch mehr von Außen bewirkt nur das Gegenteil dessen, was man damit erreichen will. Es ist auch eine alte Erfahrung, daß je größer das Entgegenkommen gegen eine Minderheit, um so schwächer ihr innerer Widerstand ist.

dakle ispravno "dem Minderheitsvolk", nego i veznik "auch" nikako nij na mjestu jer samo otežava razumivanje.

Obično se veli "im Burgenland" pak i u ovom slučaju ne bi morali odustati od uobičajne prakse.

Ov pasaž dovoljno pokazuje na poteškoće, ke pisatelju načinja korektno stavljanje zarezov. Dalje se već nećemo baviti sa sličnimi pogriškami. Mi bi autoru samo preporučili da se intenzivno bavi tim zaista složenim pravilom njemačkoga pravopisa.

Istina je da se u njemačkom jeziku rado spoju riči, no ova konstrukcija nas ipak spominja na on čuveni "Donaudampfschiffahrtsgesellschaftskapitänskajütentürschlüsselloch". Ada: "des Artikel 7 des Österr. Staatsvertrages..." i "auf Böswilligkeit seitens Österreichs".

"...von innen und ...außen..."

Ča se tiče riči "Widerstand" valja ono isto ča smo rekli za rič "Widerspruch", naime da postoji samo "Widerstand" (otpor). Samo u dijalektu upotribljava se glagol "widerstehen" kao složenica i to najveć u frazi "do steht ma wieder

Gerade Sie Herr Präsident wissen besser wie andere,

daß auf Dauer keine Macht der Welt den Willen und den Wunsch des Volkes brechen kann, in der eigenen Heimat frei und unabhängig zu sein und über sein Schicksal selbst bestimmen zu können.
Hochverehrter Herr Präsident: Die starke Erfüllung des Österreichischen Staatsvertrages Art.5 bedeutet für die Minderheitenangehörigen

in Burgenland, eine wirtschaftliche, soziale und kulturelle Isolation. Wir wollen und können aber nicht davon leben ein Denkmal zu sein, sondern wünschen Chancengleichheit. Wir sprechen einen 400 Jahre alten slawischen Dialekt mit zuwenig Ausdrucksmöglichkeiten für die heutige Zeit. Aber wir fühlen österreichisch und sind loyale österreichische Staatsbürger. Im Interesse des Friedens in der Welt für den auch Sie Herr Präsident Zeit Ihres Lebens gekämpft haben, glauben wir alles tun zu müssen, daß unsere Eigenart nicht ein Streitobjekt zwischen den beiden Nachbarländern wird, daß die gutnachbarliche Beziehung zwischen Österreich und Jugoslawien nicht belastet wird, sondern wir glauben, daß wir als Vermittler eines noch besseren Verhältnisses und einer besseren Zusammenarbeit dienen können.

S tim bih željili završiti naša izlaganja, iako još daleko nisu do kraja iscrpljene sve slabe strane gosp. Robaka s obzirom na pozna-

s' Hirn". Ov primjerak ali nikako ne stoji u vezi sa stanjem u kojem se autor nalazio pri sastavljanju pisma.

Njemački jezik pozna dvi riči za prisodobu naime "als" i "wie", "als" u slučajima kad se želji pokazati da stupanj stvari ke se prispodabjaju nij isti a "wie" kad imaju stvari ke su se prispodobile isti stupanj.

ad "als": Viele Kroaten sprechen bzw. schreiben besser deutsch als so manche Deutsche.

ad "wie": "Integrierte" Kroaten sprechen deutsch genauso schlecht wie kroatisch.

....Bog im daj pokoj! (Ova napomena je je samo mali štos na rubu naše pravopisne ekskurzije.)

..ča si je mislio predsjednik Tito prik ovoga pisma ? se je smijao ?..

vanje njemačke gramatike i pravopisa.

Ako je i s jedne strane sramotno da zastupnici u austrijskom parlamentu slabo vladaju njemačkim jezikom - to pokazuje ne samo ovaj slučaj nego i bezbroj reportažov iz parlamenta -, s druge strane je ohrabrujuće za sve one, ki jednostavno nisu bili u stanju svladati elemente njemačke gramatike, viditi da je to ne mora spričiti da se probiju i do visokih mjestov u politici.

PAVETIĆ Štefan alias DANDY

rod. 6.11.1949. u Filežu, maturirao na gimnaziji u Matrštofu, vojska u Kaisersteinbruchu (das Grab meiner Jugend) i u Željeznu. Sada studij povijesti i filozofije u Zagrebu s ozbiljnom namjerom posvetiti se novinarstvu. U slobodnom vremenu najveć se bavi nogometom (amater-coach Fileža) ili slušanjem pop-glazbe. Ostalo vrime posvećuje čitanju knjiga ke ga barem do neke mjere zanimaju.

RUDOLF KRÖPFL

Kfz.-Service-Werkstätte
An- und Verkauf
Havarie-Schnelldienst
Sämtliche Rahmenreparaturen
Lackiererei

7361 Frankenau 184 - Tel. 02615/27513 u. 27517

dragi prijatelj !

Sigurno ćeš se čudit, da Ti po vako dugom času pišem - ja mislim da smo se zadnji put pred 5 ljeti pri maturi vidili - ali Ti si moje zadnje ufanje, ar si već pomoć ne morem. U mojoj žalosti i nevolji sam još i u Rim putovao i onde kod svetoga Pape obrambu iskao i moju siromašku dušu Bogu preporučio. Ali sve zaman. Moje tuge su sve veće! Kratko rečeno: Uženio sam se! U ljetu žene! Za ženu, ka misli da nij emancipirana! Ki bi si bio mislio, da će mi ta kratka rič "da" pred oltarom cio žitak pokvarit!

Da budeš veljek znao, zač upravo Tebi pišem: Ta srića, ka je mene u nesriću spravila, je ona mala črna trubava, kratke rude vlase ima zis sedmoga razreda, ku si Ti jedan čas va osmom na oki imao, tako da ju malo bolje poznaš. Mene isto dobro poznaš, tako Te za volju Božju prosim da mi pomoreš.

Samo kratko ću Ti razložiti pojedine štacije na mojem križnom putu:

Maš pir je bio subotu 11.I.1975., ada čisto na početku ovoga prokletoga ljeta žene! Veljek jutro po piru sam joj morao ručenje načinjiti i na stelju donest - zato kad ju prvič tako ljubim, kad sam joj po drugič pred pirom bio obećao i kad je tretič ljeto žene. To ide mislim u redu. Ali ja nisam s tim računao, da će mi cijeli tablet s ručenjem na glavu prasnut, kad sam joj na mjesto bijele kave črnu načinjio, jer nam je upravo na piru (kako da ne!) mliko sfalilo. Za kaštigu me svaki dan jutro za uru prije zis stelje van hiti da joj priredim ručenje: s črnom kavom, ar msili da črna kava nosi nimbus emancipacije.

Mo je bio ali samo početak. Neznaš kako mi je teško! Uza me imam stat zadnju flašu whisky-a, ku sam mogao pred njom spasiti i u pivnici zakopat da ju ne najde. Ključ domaćega bara ima ona. Kad znamo goste smim nek flaše ošpirat, gostom natakat, pol čaše tonic water spit, "Solettije" šufat, gutat, poslušat kad gosti govori i glavom klimat kad ona govori. Ja već nek klimam!

Doj, ča ću Ti još povidati!

Va deli, kad imam na podne uru slobodno, se moram s A- ili B-tramom od firme črno domom odvest, doma pladnje, lonce, rajne i zdele oprat (na veži visi velik kip, kade se vidim kako "gšir" perem; pod kipom je zlatnimi slovami napisala: Živila emancipacija!), onda susjedu mesaru po jednu žemlju s leberkezom ku smim na putu k tramvaj-stanici za objed pojist, i onda s istom tram-linijom najzad u delo odvest - opet črno! Kad me je jednoč "črni" dervišal (stoji 120.-), sam imal cijel misec "verschärfte Kost" - kako se tomu u uzi kaže.

Ja Ti velim: Pred pirom sam bio kod more bit sam znaš kod vojske i sam si 4 kile tustoga okolo trbuha napitomil. A sada? Va jednom misecu hižnoga života sam 10 kil falil! Kad me moj susjed u suboti vidi, jer samo subotu se smim od 2 do 3 ur pojt u "Stadtpark" šetat da čuvam liniju, ko mi da, i to mu neka Bog sto put neka plati, kusićak kruha, ki mu je od objeda ostao.

Neka mi znamda reć da da je to moja krivica da mi ide vako čemerno. Jur sam sve pokusio da bude ovoj nevolji konac. Mislio sam si da će znamda k pameti dojt kad bi dostali ča maloga. Kad sam joj ada pun ufanja predložio, kako bi to bilo s malim sinkacom ili kćerkicom, se je skoro pobludila. Ča si nako mislim! Jeli nimam pomilovanja ženom ka bi morala uz "mrzal pot" u bolnici dite porodit, dokle b' muž doma u slobodi stan na glavu postavio!

Faljeno je bilo. Od toga dana spi ona ekstra. To da je u smislu emancipacije žene. U nje sobu dojdem sada samo, kad joj smim jutro doprimit ručenje na stelju. Prokleta emancipacija! Kad sam bio u Rimu, naručila si je časopis s Amerike. "Women emancipation" se zove ta viš. Pokidob si je nekoliko eksemplarov toga Women emancipation pročitala ko već uopće nij za pominat s njom. Tuži se kako jako čemrno joj ide uza mene. Da sam joj sva prava zeo, ke je jedna normalno emancipirane žena kroz sve vijeke jur imala: Da joj nedam još i gšir prat!

Prijatelj ja Ti velim. Jur je čisto pobludjena, a meni u mojoj nevolji pamet stoji! Prosim Te pomози mi ar je faljeno. Sve svitske boje bih preživio! Samo ljeto žene ne. U ludosti nevolje ćemo se jednoga dana još ustriljit.

Tvoj stari prijatelj u nevolji

Joža

Odmah sam Joži znao pomoć. Hitro sam mu poslao telegram. Pisao sam ove riči: Ne ustriljit ! Ljubiti !

Rudi Štefanić

NOVE

knjige

Prilikom 750. obljetnice prvoga imenovanja Dolnje Pulje, i to u darovnici kralja Andrija II., izašla je dvojezična knjiga 750. ljet Dolnja Pulja.

Autor ove knjige, školski direktor Aladar CSENAR piše, da je za njega bilo od sebe zanimljivo, da se ova knjiga izdaje ne samo u službenom jeziku, nego istotako i u hrvatskom, koga najveći dio sela govori, a to je hrvatski.

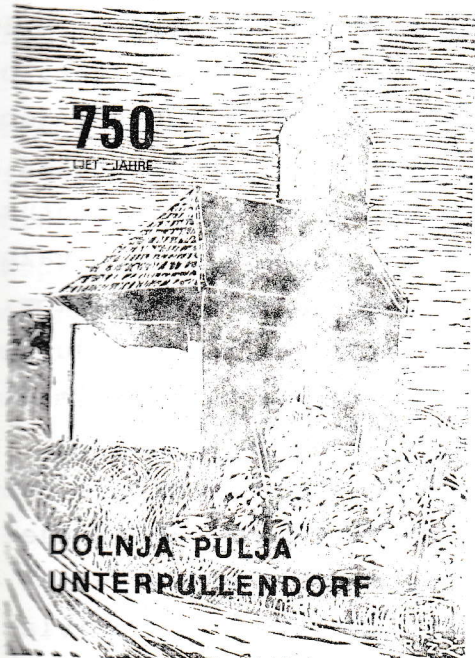
Autor bavi se pretpoviješćom i ranom poviješćom Dolnje Pulje, on opiše i razvitak sela, a to sve u jednom stilu, ki je jako informativan i kratak, ali precizan u izrazi, sadržaju. Velik prostor je posvećen kulturnomu i društvenomu životu ovooga hrvatskoga sela.

U knjigi se najde kao prilog historija selo Marvan i Mučindrofa, ka su istotako kao Dolnja Pulja svečevala 750. obljetnicu.

Kako bi bilo za pozdravit, da bi i druga hrvatska sela, ka svečuju neku obljetnicu, pisala neki spis, ga pisala dvojezično, kao Aladar Csenar i njegovi pomagači. K ovom piše autor: Ovo je nešto ča jako velikoga, kao jedan narod more opstat u tudjini, u središini nimeškoga svita, i si kroz pol tisuć ljet obdrži svoje običaje i jezik.

Kako se ufat, da će se ova činjenica i kod tisućljetnoga jubileja moć reć; jer jezična, kulturna i običajna šarolikost naše zemlje mora i nadalje postojat.

Čestitamo autoru na ovi riča i na izvrsnoj knjigi.

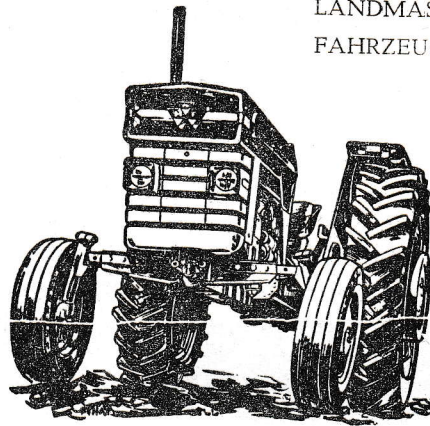

MASSEY FERGUSON .

GEBIETSVERTRETUNG

TRAKTORE
MÄHDRESCHER
LANDMASCHINEN
FAHRZEUGE

TRIMMEL & Co. KG.

7340 GROSSWARASDORF 94-96,

Telefon 0 26 14 / 218, 224

čestitamo

KORLATH Mariji - dugoljetnoj tajnici HAK-a ka je postala magister filozofije

CSENAR Kristi - bivšoj peljačici klupskih tamburašöv na magistera filozofije

KROJER Tomici - dugoljetnom odborniku na zaredjenju za duhovnika

KORNFEIND Milanu - vjernomu članu i odborniku na tituli jednoga doktora medicine, s kom je završio svoj studij.

KARALL Stefanu - predsjedniku HAK-a ljeta 1973/74 - ki je istotako završio svoj lopi študentski život i nastao doktor medicine.

KARALL Tildi i PALKOVIĆ Franji, predsjedniku HAK-a 1966/67 i 68/69 koji su se odlučili, istotako kao CSENAR Krista i KARALL Stefan, da čedu u budućnosti zajedno riješiti sve probleme.

Rado bih još oglasili, da je naš jako zasluženi kulturni radnik i Habovac vlad. savj. ZVONARIĆ Stefan po 25-ljetnom djelovanju kao nadzornik prošao u mirovinu. Mi mu željimo puno zdravlja, i neka na dalje ovako marljivo se skrbi za našu narodnost.

POLOŽAJ GRADIŠĆANSKIH HRVATA S GLEDIŠTA MEĐUNARODNOG PRAVA

Docent dr Budislav VUKAS

Rodjen u Rijeci 1.1. 1938. Na pravnom fakultetu u Zagrebu diplomirao je 1961., stekao stupanj magistra nauka 1965., a doktorirao 1973.godine. Od 1960. do 1964. radio je u Institutu za međunarodno pravo i međunarodne odnose u Zagrebu, a od tada je na Pravnom fakultetu u Zagrebu, gdje je sada docent na predmetu Međunarodno javno pravo. U okviru tog predmeta posebno se bavi pravom mora, zaštitom pojedinca i manjine u međunarodnom pravu, te pravom međunarodnih ugovora. Radove objavljuje u brojnim jugoslavenskim časopisima, a u inozemstvu je objavio članke u: Revue Belge de Droit International (1972) i Egyptian Review of International Law (1974). U izdanju "Školske Knjige" objavit će u 1975. knjigu "Relativno djelovanje međunarodnih ugovora".

Austrija, prva žrtva nacističkog ratnog pohoda, bila je jedna od žrtava hladnog rata. Zbog pogoršanih odnosa medju velikim silama tek deset godina nakon završetka drugog svijetskog rata zaključen je Državni ugovor, kojim je uspostavljena suverena, nezavisna i demokratska Austrija. Tim Ugovorom "Savezničke i Pridružene sile" zajamčile su Austriji nezavisnost i teritorijalni integritet, obećale su da će poduprijeti njezinu molbu za prijem u Ujedinjene narode, a u vezi sa zaključivanjem Ugovora, Austrija je stekla i trajnu neutralnost. Uz te osnovne pretpostavke današnjeg statusa Austrije, Državni ugovor sadrži i pravila o brojnim drugim važnim pitanjima: o zabrani političke ili ekonomske unije s Njemačkom, o garancijama prava čovjeka i o zaštiti manjina, o raspuštanju nacističkih organizacija, o zakonodavstvu, o vojnim i ekonomskim pitanjima, itd.

U vrijeme kad Austrija i ostale potpisnice Državnog ugovora obilježavaju dvadesetu godišnjicu njegova potpisavanja, jedan njegov dio, čl.7. ("Prava slovenske i hrvatske manjine") privlači pažnju austrijske i međunarodne javnosti. Nažalost, on privla-

či pozornost zato što se najveći broj njegovih odredaba ne izvršava. Podatke koji dokazuju neispunjavanje obveza, što ih je Austrija preuzela na temelju svog Državnog ugovora iznose manjinske organizacije, na njih upozoravaju državni organi i javnost u Jugoslaviji, o njima se raspravljalo i u Ujedinjenim narodima (Odbor za uklanjanje rasne diskriminacije, Opća skupština), a uglavnom ih ne poriču ni službeni austrijski izvori. Evo samo nekoliko najosnovnijih podataka iz Gradišća:

Dvojezična nastava postoji samo u nekim školama u prva četiri razreda školovanja djece. U daljnjem školovanju samo ponegdje (i to fakultativno) uči se nekoliko sati hrvatskog jezika tjedno, a nema ni govora o nastavi na hrvatskom jeziku u srednjim školama. Nema zakonskih propisa o primjeni hrvatskog jezika u sudstvu, a on se u praksi sudova i upravnih organa uglavnom ni ne može koristiti. U Gradišću nema topografskih naziva na hrvatskom jeziku niti na ulazu u potpuno hrvatska mjesta, a nema ni propisa o njima. Hrvatskih naziva nema ni na zemljopisnim kartama.

Hrvatske kulturne organizacije dobivaju nesrazmjerno malu pomoć, a ukupna sredstva namijenjena toj manjini dijele se između nacionalno svijesnih gradišćanskih Hrvata i one grupe koja se zalaže za asimilaciju.

Kako se stvarno stanje u provođenju odredaba čl.7 u Gradišću ne može sakriti, pronalaze se za njega razna opravdanja i nastoji se umanjiti značenje takve situacije. Mora se unaprijed istaknuti da se radi o naivnoj, a sa stanovišta međunarodnog prava promašenoj argumentaciji.

Neshvatljivo je npr. da je predstavnik Austrije u Odboru za uklanjanje rasne diskriminacije u dva navrata izjavio da u Austriji nema nacionalnih ili etničkih, odnosno rasnih, već samo vjerskih i jezičkih manjina.¹ S obzirom na naslov i sadržaj čl.7. nije uopće jasno što je s takvom izjavom želio postići.

Neprihvatljive su ispreke Austrije zbog neispunjavanja svojih međunarodnih obveza koje se oslanjaju na nepostojanju internih

1) Report of the Committee on the Elimination of Racial Discrimination, General Assembly Official Records, Twenty-Ninth Session, Supplement No. 18(A/9618), str. 35, par. 135; str. 36, par. 137.

austrijskih pravila za provođenje (Durchführungsgesetze) tih obveza. Shvatljivo je, doduše, da za provođenje nekih obveza Austrije nisu dovoljna pravila Državnog ugovora, već da je potrebno donijeti internopravne akte za njihovu provedbu. Isto je tako razumljivo da se svi takvi akti nisu mogli donjeti neposredno nakon zaključenja Državnog ugovora. Međutim, nedonošenje provedbenih propisa i nakon dvadeset godina od zaključenja tog ugovora, a da se pri tome ispunjavanje preuzetih međunarodnih obveza uvjetuje donošenjem tih propisa, znači kršenje tih međunarodnih obveza. Pri tome treba istaknuti da u nekim pitanjima nema ni potrebe donošenja unutrašnjih propisa, da bi se manjini osigurala ugovorena prava. Čak su i austrijski sudovi u nekim slučajevima presudili da se Hrvati i Slovenci mogu nekim pravima koristiti iako o njima ne postoje austrijski propisi koji provode odredbe Državnog ugovora.²

Da bi se umanjilo značenje austrijskih obveza prema manjinama, često se ističe da prema zadnjem popisu pučanstva (od 1971.) vrlo mali postotak (0,69%) ukupnog stanovništva Austrije pripada slovenskoj i hrvatskoj manjini. Međutim, iz teksta čl.7. Državnog ugovora sasvim je jasno da broj pripadnika manjina nema utjecaja na obveze Austrije. Austrija je preuzela većinu obveza prema Slovincima i Hrvatima u onim zemljama u kojima oni žive, neke obveze samo u onim upravnim i sudskim kotarima u kojima živi slovensko, hrvatsko ili mješovito pučanstvo, a obvezu da zabrani djelatnost organizacija kojima je cilj odnarodjivanje pripadnika manjina na području cijele Austrije. Nijedno pravo manjina nije vezano ni uz kakve apsolutne ili relativne brojeve pripadnika manjina, bilo u pojedinoj zemlji, bilo u pojedinom upravnom ili sudskom kotaru.

U skladu s tim našim zaključcima moramo ocijeniti i značenje u posljednje vrijeme često spominjanog posebnog popisa, koji bi trebao utvrditi broj pripadnika manjina. Ma kakvi bili njegovi rezultati, on ne može utjecati na postojanje austrijskih međunarodnopravnih obveza. Za utvrđivanje postojanja naših manjina, kako to točno kaže T. Veiter, bitan je popis stanovništva od 1951.god., posljednji popis prije zaključivanja Državnog ugovora.³

2) Yearbook of the European Convention on Human Rights, 1962, str.114

3) Th.Veiter, Pravni status hrvatske narodne grupe u Austriji - de jure i de facto, Symposium Croaticon, Beč 1974, str.103.

PUBLIKACIJE HRVATSKOGA AKADEMSKOGA KLUBA, SVEZAK I
 PUBLIKATIONEN DES KROATISCHEN AKADEMIKERKLUBS, BD. I

SYMPOSION CROATICON

Gradišćanski Hrvati

Die Burgenländischen Kroaten

Redakteur: FRANZ PALKOVITS

Novost! Dvojezično izdanje na gradišćansko-hrvatskom i nimškom jeziku. 320 stran, 29 slik, 4 karte u pet boja (format 17 x 24 i 66 x 45 cm), puno platno, omot u pet boja

öS 250.—, DM 36.—, sfr 42.—

Neuigkeit! Zweisprachige Ausgabe in Burgenländisch-Kroatisch und Deutsch. 320 Seiten, 29 Bilder, 4 Fünf-Farben-Karten (Format 17 x 24 und 66 x 45 cm), Ganzleinen, Schutzumschlag in Fünf-Farben-Druck

WILHELM BRAUMÜLLER

UNIVERSITÄTS-VERLAGSBUCHHANDLUNG

Ges. m. b. H.

Gegründet 1783

A-1092 WIEN SERVITENGASSE 5

Telefon 34 81 24 und 31 11 59

Konkretne današnje potrebe Hrvata i Slovenaca u školstvu, kulturi, sudstvu, javnim informacijama, itd. mogu se utvrditi i bez posebnih popisa, na isti način kao što se slične potrebe utvrđuju kod većinskog naroda. One su austrijskim organima često izlagane i u podnescima manjinskih organizacija.

Kad bi popis pokazao da danas ima znatno manje pripadnika manjina no ranije, to bi bila potvrda presije na austrijske građane da se ne izjašnjavaju kao pripadnici manjina, ali i neizvršavanja obveza Austrije prema Državnom ugovoru, koje je dovelo do odnarodjivanja dijela Hrvata i Slovenaca. Time bi Austrija potvrdila da je povrijedila svoju osnovnu dužnost prema manjini - dužnost zaštite postojanja manjina (npr. svojom ekonomskom politikom, toleriranjem politike asimilacije), kako je naziva austrijski autor Berchtold.⁴

U raspravama o položaju Hrvata i Slovenaca u Austriji često se predbacuje Jugoslaviji da traži ispunjavanje obveza Austrije na temelju Državnog ugovora. Spočitava joj se da se miješa u unutrašnje poslove susjedne države.

Kao država u kojoj živi većina Slovenaca i Hrvata, Jugoslavija i po općim načelima međunarodnog prava ima pravo da bude zainteresirana za sudbinu svojih sunarodnjaka u drugoj zemlji. To joj pravo daju i neki kolektivni međunarodni ugovori, kojih je i ona stranka uz Austriju (npr. Međunarodna konvencija o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije, od 1966.).

Bitno je, međutim, da Jugoslavija na temelju samog Državnog ugovora ima pravo tržiti izvršenje obveza Austrije iz tog Ugovora prema hrvatskoj i slovenskoj manjini. Čl.37. Ugovora ovlastio je, naime, svaku državu članicu antihitlerovske koalicije, koja je 8.5.1945. bila u ratu s Njemačkom, da pristupi austrijskom Državnom ugovoru. S obzirom na brojne odnose Jugoslavije i Austrije koje rješava Državni ugovor, razumljivo je da se Jugoslavija nalazi među onih sedam država koje su iskoristile ovlaštenje iz čl.37.⁵ Ona je Ugovoru pristupila 28.11.1955. i time stekla prava

4) UN Seminar on the Promotion and Protection of Human Rights of National, Ethnic and Other Minorities, Ohrid, Yugoslavia, 25 June- 8 July 1974, Working Paper prepared by Dr. Klaus Berchtold, Head of Department Federal Chancellery Austria, WP/8, str.4.

5) Uz četiri velike sile i Austriju, stranke su Ugovora: Čehoslovačka, Meksiko, Poljska, Jugoslavija, Brazil, Australija i Novi Zeland; vidi: Treaties in Force, A List of Treaties and Other International Agreements of the United States in Force on Jan. 1, 1971. str.268

i obveze što ih u odnosu prema Austriji imaju sve "Savezničke i Pridružene sile", dakle sve ugovornice Državnog ugovora.

Neispunjavanje obveza Austrije prema hrvatskoj i slovenskoj manjini zabrinulo je pripadnike manjina, uznemirilo odnose većinskog naroda i manjina i pokvarilo odnose Republike Austrije i SFR Jugoslavije. Nadamo se da će, u interesu manjina, cijelokupnog naroda Austrije i dobrih odnosa dviju susjednih država, Slovenci i Hrvati u Austriji u dogledno vrijeme uživati prava iz članka 7. Državnog ugovora.

reifen-kiss

DAS FACHGESCHAFT DER FÜHRENDEN REIFENMARKE

Deutschkreutz

Oberpullendorf

Telefon (02613) 248, 348 Telefon (02612) 2402, 2403

A SAD HRVATI STANTE SE

Lipo sunce, vefri svit - krasnije ne more bit.
Mili, dragi kraj ti sam - ljubljén dom si postao nam.
Ti Gradišće mali raj - bit ćeš uvijek lipi kraj,
samo, da se minja rič - a hrvata neće bit.

Zato ruke dajmo si - da se rod naš ne zgubi.
Budno složni svaki dan - dokle srce tuca nam.
A kad srce stane nam - mlad Hrvat pak ruke van.
Zauzmi naše mjesto ti - da se naš rod obdrži.

A sad hrvati stante se - i na svoj rod pomislite.
Neg hrvatska mila rič - opstanak za nas će bit.
Mili rod, hrvati svi - ćemo se počvrstiti!
Velik sin kod kaže nam: Zora puca bit će dan!

**DAS RICHTIGE ALTER
FÜR SCHECK+
SCHECK-
KARTE**

19

sagt **DIE ERSTE**

Ein Super-Service.
Mit Scheck + Scheckkarte.
Und vielen Extras.
Für den leichteren Start ins Leben.

Komm und hör Dir an, was **DIE ERSTE** Dir bietet.

DIE ERSTE
österreichische Spar-Casse

LOGOS

35

i MELOS

U lipnju g. 1974. ispunilo se sto ljet, da je umro Fran Kurelac, kod nas pred svim poznat radi toga, ča je kod nas gradišćanskih Hrvatov od 1846. do 1848. sabirao "Jačke ili Narodne pesme prostoga i neprostoga puka po župah šokronske, mošonske i železnoj na Ugrih". Madjari su ga pri tom taknuli na neko vrime još i u zatvor, smatrali ga uhodom-špijunom. Izdane su ove sabrane pjesme gradišćanskih Hrvatov tek g. 1871. troškom Bartola Zmajića. (Prem ovih njegovih zaslug za nas gradišćanske Hrvate nij se u naši novina ni spomenula stogodišnjica njegove smrti. Kalendar "Gradišće" ju samo kratko spomene g. 1974. na strani 111.)

Žalilo se mnogo puta, da je Fran Kurelac zabilježio samo tekste naših pjesam, a nije zabilježio i melodije. Žalio sam to i ja. Ipak ne uprav va činjenica vodi tomu spoznanju, kako važno bi bilo posvetiti veću pažnju i tekstu naših pjesam. Koliko mi je poznato, nitko kod nas još nije stručno analizirao tekste ovih pjesam, ke je po naši seli sakupio Fran Kurelac.

Nije li tako, da se kod nas uopće malo značajnosti daje tekstu, riječi, govoru, puno više melodiji ili plesu i glazbi?

I tako dojde do toga komičnoga slučaja o kakovom je ironično pisao "Lero" u Novom Glasu od listopada 1974. u članku "bio sam na odmoru ...tragikomedija". U Zadar je naime došao i jedan naš folklorni ansambl, ki svira na tamburica hrvatske melodije i pleše hrvatske ples, ali člani te grupe pominaju se - osobito u prisutnosti svoga "polit-menedžera" po nimšku.

Poznato mi je i to, da su se u Lakindrofu, u tom negda hrvatskom selu još dugo za tim, kad se ni riječi više nije govoril po hrvatski, još uvijek pjevale na svadba hrvatske pirovne jačke, premda pjevači nisu razumili tih pjesam.

Čini mi se, da i gradišćanska manjinska "kulturpolitika" smira nešto u ov pravac : Nije važno, da dica i mladi još govoru hrvatski,

ali dobro je, ako isti mladi ljudi hrvatskim folklorom u glazbi i plesu zabavljaju ko-kakove turiste, goste iz stranih zemalja. Smim li pitati: Koliko je i naša vlastita kulturpolitika kriva tomu? Koliko se cijeni kod nas i "logos", dakle rič kod naših pjesam? Nije li važan samo "melos", dakle melodija? Ako se ova tendencija ne ispravi, ne korigira, onda se nesmimo čuditi tomu, da uz gajenje i njegovanje folklore u isti čas umira naša hrvatska rič.

Ovako naprimjer načinjila je naša kulturpolitika iz Mate Miloradića neko nadbiće. Ništa protiv toga, ako ga punim pravom nazivamo našim najvećim pjesnikom. Ali koliko se on zaista i čita? Gdo je zaista temeljito istražio njegovo pjesništvo, vrlije, ženijalnosti, ali i neke manjkavosti toga pjesništva (naravno čito ča se tiče "likire" u užem smislu.)

Kada se kod nas čitaju i recitiraju pjesme? Pri svečanosti negdje na rubu, a i pri tom većinom "zgodovne pjesme" (Gelegenheitsgedichte), ke je netko sklepaio većom ili manjom vještinom u par "verzuši" za dotičnu svečanost, kao nekad školniki takozvana "spričanja" pri pogrebi. (Kako malo veže kod nas rič, kaže i to, da ovih nekadašnjih "spričanaj" nitko nije sabirao.)

Pred par ljeti ponudio je Čakavski sabor HKD-u, da će na svoje troške poslati k nam u Gradišće znamenitu hrvatsku glumicu beogradskoga Narodnoga kazališta, Mariju Crnobori, da kod nas u različni centralni mjesti recitira hrvatske pjesme. U rovinjskom kazalištu doživio sam i uživao divotu njezinih recitiranaj kroz dva sata i nitko se nije dugočastio. Suprotivno: nismo se mogli zasititi toga krasnoga recitiranja.

Zatim se naravno nisam čudio, da su drugi dan u Žminju školska dica oduševljennjem recitirala pjesme, ke su ona sama sastavila. Zač se i kod nas ne priređuju u pojedini seli kulturni večeri, naravno i zabavni večeri, gdje ne samo "melos" (melodija) ima svoju ulogu u glazbi i plesu, nego i "logos", dakle govor i rič u recitiranju pjesam i čitanju dobrih novelov.

Zapravo sam namjeravao posvetiti ov članak 100. obljetnici smrti Frana Kurelca. Ali u svojoj knjižnici nimam njegove knjige o

naši jačka. Pred par miseci sastavljao sam si iz nekoga hrvatsko-
ga leksikona bilješke o njegovom životu i radu, ali one su mi se
nekako zgubile. Zato moram ograničiti ovu uspomenu na stogodišnji-
cu njegove smrti na ove "nepočesane" misli i na apel: U JEZIKU,
U GOVORU, U RIČI ŽIVI NAROD! Ništa protiv narodne glazbe i plesa!
Ali za opstanak i život naroda mora biti još važnije i bitnije
njegovanje "logosa", riči, govora.

a.b.

BLAZOVIĆ Augustin

1921. rođj. u Frakanavi, Po teologiji nabavio
na sveuč. u Pešti diplomu za podučavanje mate-
matike i fizike. 53. doktorat filozofije i so-
ciologije u Beču. Od 1949 dušobrižnik Hrvatov
i pretpostavni u bogoslov. semiju u Beču. Od
56. urednik GLASNIKA. Intresi: hagiografija
drame, lirika, putovanje...

malerei
anstrich

KAIN JOHANN

7041 WULKAPRODERSDORF, WIENERSTR. 22

Telefon: 02687 - 239

grupe se predstavljaju :

TAMBURICA ČAJTA

1. septembra 1974. održan je u Čajti Dan hrvatske mladine koga su organizirali čajtanska mladina i HAK. Djelo oko organiziranja, no posebno Dan mladine zainteresirali su čajtansku mladinu za hrvatsku kulturu. Tamburaške i folklorne grupe koje su nastupale, oduševile su Čajtance i probudile su u mladini želju za hrvatsku pjesmu.

Tako se je mladina po Danu mladine već puta sastala da si zajači. Pri tom se je sprogovorila želja da li ne bi mogli početi i tamburati. Mladina je počela posudjivati i nabavljati tambure. - Jur pred nekolikimi ljeti je Čajta dobila tambure. Te su ali žalibože dalje posudili i već nikada dostali. - S velikim trudom ugodalo se nabaviti jedanaest starih instrumentov (u selu, u Pinkovcu i na Stinjaki). U oktobaru su člani naše grupe pod peljanjem Bele Rešetara počeli vježbanjem. Sa svojim oduševljenjem i žarom nadmogli su prve poteškoće: manjkanje instrumentov, notov, učitelja. Prva i najveća briga je bila da nabavu nove i bolje tambure. To se je konačno ugodalo uz pomoć općine i HKD-a, i to u martu ovog ljeta.

Na predlog gospodina farnika Grozaja i pod njegovim peljanjem zavježbala je čajtanska mladina u korizmi igrokaz "Šimon Cirenac". Uz to su i naši tamburaši marljivo probali, tako da je došlo do prvoga nastupa. Kad se je igrokaz prikazivao, su u pauza nastupili naši tamburaši. Ov skupni program se je tako dobro ugodao i ljudem dopadao, da se je prikazao i u susjedski hrvatski seli. Pinezni dohodak je mladina dala našim tamburašem. Tako su svladali prve financijske poteškoće.

Naše tamburaško društvo broji danas 20 članov i još uvijek marljivo vježba, i to tri puta u tajeđu, svaki put poldrugu uru. Na Danu mladine u Dolnjoj Pulji nastupilo je prvi put u "tudjini". Za budućnost želi da još bolje napreduje i da nauči i zavježba i neke hrvatske plese. No najveća skrb je društvu sada da preskrbi narodnu nošnju, ar je vrlo nezgodno što se mora pojt posudjivati nošnja.

S tim, što su se naši tamburaši u ovom kratkom času naučili, morano biti zaista zadovoljni. Ufamo se da ćedu i u budućnosti tako marljivi ostati i sve poteškoće oko nošnje, notov i učitelja za tamburanje svladati, što im od srca željimo. Tako ćedu i oni doprinesti svoj dio k gajenju i održavanju naše kulture.

ja Serenčić

Zdravo Novi Glas!

Kako si? Ja sam dobro ali trapi me jedan problem, tr ču te veljek na početku otvoreno pitat. Znaš da mi nij lahko prik toga govorit, kad imam tako mrvu čemerno dušno spoznanje, ali - mora van! Reci mi ča si misliš, ča čutiš kad čuješ da je Jugoslavija zopet poslala protestnu "notu" k austriskoj vladi? Znamda te čudi ovo pitanje. Ali zbog voga imam čemerno dušno spoznanje. Zač? No poglej. Kad tako čujem da Jugoslavija zopet protestira, mi je nezdgodno, mi nij pravo da to čini. Imam nedobru čut ar pomislím: kako čedu to naši ljudi razumit i prihvatit? Se ne čedu zbog toga uzrujavat tr uznemirit? Ne čedu reč, neka nas Jugoslavija ostavi va miru? Ne čedu počet govorit "mi nismo Jugoslaoci", "ča to te brigi?" Ne čedu počet zopet drugi (=novine, političari) huskat na nas, na HKD, na HAK? A čemerno dušno spoznanje, nedobru, nečistu savijest imam zbog toga kad mi s jedne strani nij pravo da Jugoslavija javno Austriju kritizira, a s druge strani vidim i priznajem da je Jugoslavija u pravu, da, da mora protestirat! Ar poglej. Jugoslavija je potpisala Državni ugovor i je tako na se zela dužnost da će se brinut za neodvisnost, za slobodu, za neutralitet Austrije, a istodobno je preuzela i skrb za nas gradišćanske Hrvate, ar većina hrvatskoga naroda živi u Hrvatskoj, naša matična zemlja je Hrvatska, leži u Jugoslaviji. Sad mi reci Novi Glas, ča nima Jugoslavija pravo da protestira? Ča nij nje dužnost da veli i da pokaže svitu da Državni ugovor još nij ispunjen? Ča znamda nij istina da živu kod nas u Austriji fašisti i velikogermanski šovinisti? No vidiš. Razumiš ti sada zač imam čemerno dušno spoznanje? Ar premda znam da Jugoslavija nek svoju dužnost spunjuje, kad protestira, mō to nij pravo. Popadješ li ti tr? Novi Glas! A zač imam čemernu svijest? Zač se bojím? Zač ta nedobru čut? Ako sam iskren, nek zbog toga kad se bojím da čedu novine i "germani" počet huskati i omrazivati nas Hrvate. Zato, kad čedu nas zvat komuniste i ljude ki s komunisti sudieluju! A mr sam znaš da je komunizam kod nas ča čemernoga, da se ljudi boju komunistov. Novi Glas, budmo iskreni. Nij to tojkavo od nas, od mene - ta čemerno čut? Iako ljudi mrzu komuniste; ako imaju pravo, imaju pravo. Tote se ne more ništ, činit, nek priznat! Znaš, večkrat mō nako dojde. Kad bi na miesto Jugoslavije Nímška protestirala i "note" slala, znaš kako bi vsi mučali i veljek priznali da je protest opravdan. Ali Jugoslavija nij Nímška. Jugoslavija je (nažalost) socijalistička država, a ne zapadna! Nij to zjalavost i bedavost? Je Jugoslavija

znamda kriva da Državni ugovor još nij spunjen? Prešti si Novi Glas tako reaguju naše novine i naši političari na te jugoslavenske "note". U prvom redu velu, neka si Jugoslavija prvo doma, znutra vse uredi, neka se ne miša va "naše" posle - kot kad nebi imala dužnost i pravo zato, kot kad bi bio Državni ugovor nek privatni posao Austrije. Novi Glas, prelistao sam austrijske novine ča oni pišu prik voga problema. Skoro vse odbijaju "note" i napadaju Jugoslaviju, neka si prvo znutra vse uredi. Nij to nepravično, nepošteno?

Ar, jedno je da je Jugoslavija u pravu i da ima dužnost da se miša naše posle (ar ispunjenje Državnog ugovora je dužnost Austrije prema Evropi i prema nam narodnim grupam), a drugo je zač Jugoslavija to čini, zač ravno sad, a ne jur prlje !?!

Kad smo ravno kod ovoga problema: mr si čuo Novi Glas, da je zastupnik Robak uputio "otvoreno pismo" predsjedniku Jugoslavije Titu. No, ne znam čuda riči zgubit prik toga pisma prez nivoa i koncepta, ko je naš "rodoljub" gvišno u jadu napisao. Ar to pismo nij drugoga vridno - nek smih ili plač. Moram ti ali reč. Kad sam je stao, sam se uznosovao i plakao za Robaka. Ar toliko pogrišak već nij za oprostit. Za se je bojao pismo dat komu ispraviti, korigirati? Se bojao da će mu direktor tanacit i ga prosit da je ne obielodani? Ili nij imao - od njega - lazno da je da ispraviti, ar je čim prlje kanio dat štampi? No naš Novi Glas! Takovo pismo je sramota za cielu Austriju, za vse nas. Ar školar šrtog razreda (osnovne škole) već nesmi takove pogriške načiniti - u pravopisu, gramatiki i stilistiki - a kamo li Robak ki kod zastupnik austrijskog sabora piše predsjedniku Jugoslavije? Znaš da nisam najbolji u jeziku ali ipak sam nabrojio već 25 pogrišak!?! Ali ostavimo to. Ufajmo se da će si dat Robak drugiput tako ča ispraviti, ili još bolje da uopče muči!

Ar jedno kanim ipak reč: U pismu "mudruje" "rodoljub" - čim se već note manjini, tim slablje je nje nutarnje suprotivljenje, nje njepot ("Es ist auch eine alte Erfahrung, daß je größer das Entgegenkommen gegen eine Minderheit, um so schwächer ihr innerer Widerstand ist".) Kani "rodoljub" s tim i pokazat, kako se on razumi, kako sam vidi svoje dielovanje? Kani s tim reč da namierno i hoteč napraviti diela zbog toga, da se mi složimo tr najdemo? Moramo njegovo dielovanje ovako razumit: da hoteč proti nas diela, da mi učvrstimo, da se naša svist ojača? Da je hoteč protivnikom zato, da se mi Hrvati odvojimo i hrabrije asimilaciji i germanizaciji suprotivimo? Ako je

to tako Novi Glas, onda moramo bit "rodoljebu" jako zahvalni. Hvalit mu moramo ča je ne se zeo aldov i trud da diela proti svog osvidočenja zbog toga da nas ujedina, da tako pridonese složnosti nas Hrvatov. Bog plati! Ali Novi Glas, ne bi bilo bolje kad bi i "rodoljub" na našu stran vlikao? Ne bi bilo bolje da bi prestao biti vajnskim pritiskom (tr vajnskim "uzrokom ujedinjenja")? Ne bi bilo puno vridnije kad bi vsi, ki su za hrvatstvo, skupa dielali, a ti, ki nisu, to priznali tr nebi pokusili ljude vkanjivat?

Na Tielovu sam bio u Dolnjoj Pulji gledati nastup Kolo-Slavuja prilikom jubileja 750 ljet Dolnja Pulja, Mučindrof, Pervane. Mislio sam da ću dojt u hrvatsku sredinu, ar su troja hrvatska sela svečevala svoj "rodjendan". Ali to sam nek mislio. Novi Glas, znaš, jadalo me je! Ar oficijelni jezik je bio nimški. Sad ne znam, koliko Nimac, a koliko Hrvatov je tote bilo; ali sigurno je bilo i Hrvatov tote, ki ne razumu nimški, ar su bili naime iz Zagreba. Razumiš li to? Troja hrvatska sela svečuju, a oficijelni jezik je nimški!? Da bi bio govorac ki je pozdravio goste i pokazao na uzrok svečevanja, barem ku tu hrvatsku rič sprogovorio, ne bi ništa rekao. Ali nit jednu jedinu! Da bi bio barem rekao "Dobr večer, dragi gosti", ja b' mučao. - Ar zač će se "trudit" jedno tr isto rieč i po hrvatsku i po nimšku? (Mr mi Hrvati razumimo nimški, ča ne?) Zač duglje govorit nek potribno? Zač odugovlačit posao? Pitam se: Ča Dolnjo Puljanci već nisu Hrvati? Kana svitu pokazat da znadu (i) nimški? Ali ča me još već boli, je: govorac je bio sadašnji potpredsjednik HKD-a! Novi Glas! Zač zna Kolo-Slavuj dvojezično peljat kroz program, a drugi ne? Je to tako teško? Ili je to nek lienost, komotnost tr udobnost (Bequemlichkeit), s kom sami sebe, svoj jezik potkapamo, omalovažavamo tr manje-cienimo ???

Tako ! Za denas dosta!

Bog! Do drugoga puta
tvoj

file žbica

P.S. Si jur čuo, Novi Glas? U Austriji živi ipak jedna pielododavna narodna manjina, po želji austrijske javnosti. Puno zadovoljstva izjavile su, 24. III., neke austrijske novine da živi u Koruškoj 3000 Hrvatov, ki ali od države ništ ne prosu tr potribuju nek obrambu i čuvanje pršonskog, ličnog prava. ("Die in Kärnten lebenden Kroaten seien als Staatsbürger integriert. Auch sie stünden unter dem Schutz des Staatsvertrages, wenngleich sie zum Unterschied von den Slowenen keine anderen Ansprüche an den Staat hätten als die Forderung nach persönlichem Schutz"). Vidiš Novi Glas. Sad znaš kako moramo mi Hrvati živit (da se budemo nekim Austrijancem dopadali). Ništ potribovat, a po mogućnosti nek po nimšku se pominat. Nek ako je za turist potribno, hrvatski jačit. Na niedan način protestirat. Najbolje je mučat. Čim prlje se asimilirat, ali tamburice kot narodni instrument gajit. (!) ("Živila nimška narodnost u bivši hrvatski seli"!)

Fachbücher

Fachzeitschriften

Aus dem In- und Ausland

Medizin

Pharmazie

Naturwissenschaften

Rechtswissenschaften

am besten durch

Facultas Buchhandlung

1090 Wien, Berggasse 4

Telefon 34 61 98

FASSADEN REINIGUNG

SPANNTEPPICH

GLAS +

BAUREINIGUNG

gfbt

GLAS -, GEBÄUDE -

und TEPPICHREINIGUNG -

Ges. m. b. H. & co K. G.

pernersdorfergasse 53

leebgasse 45, 1100 wien

7012 zagersdorf 28

tel.: 64 32 49
04 88 88 88

P.b.b. Erscheinungsort
Verlagspostamt